

Baserritar izukaitza

Orain barri, agure aberats bat bizi zan Otxandion, gabero-gabero bere baserritik kalera tapa-tapa etortzen zana. Ango taberna-zulo batean, kartetan luzaro egin, kopatxo ta kapia artu, ta bere pipatza-rrari putz eta putz eragiñik, goizaldeko ordu illunetan abiatzen zan, erri-ondoan egoan bere baserrirantz.

Ta bere andrea kezkatan. Zer gerta ete leikion kezkatan beti. Senarrari bere oitura txar ori kendu bear eikiola ta, asmatan jarri geure atso urduria. Erriko mutillen izen batzu etorri yakozan bere burura, baita, ea susto on bat bere senarrari emoteko prest egozan, eurai itaundu be...

Eta gazteak, baietz!

Ba etorren, urrengo gabaz, geure agurea betiko lez bere purutzar-rrari putz eta putz. Eta kanposantu aurretik igarotzean, andik baitzan bere etxerako bidea, or ikusten ditu aren ormaren gañean, izaraz jantzitako bi izaki zuri, euren egal zabalak batera ta bestera astinduaz.

—To...! Purgatorioko arimak...!

Ez bildurtu alan be agure zarra... Ta arien ondora astiro-astiro joanik, makilla goratu, ta euren

gonapeetan sartzen dautse, berko praka illunak agertu-erazoz, Zuriz jantzitako mutillak, duan, moxoluen antzeko «ua-uzaratak atara, ta uxatzen dabe, eurek nai orduko, geure agurea sarta.

Etxera joan da, bere andrear

—Purgatorioko arimak ikus

yoadlazan.

—Nun?

—Kanposantuko orma-gañetan

—Gogorra dok, ba, ori!

—Bai, gogorregia!

—Ta, baiez igarri, zer inoen?

—Ezetz?

—Ba, kalera gabero joateko oitura txar ori kenduteko!

—Ez, bada!

—«Ua-ua» kako deadarra egin daustadatan bakarrik.

—Zuriz jantziritako izakiak bayozan, parte onakoak ziran.

—Eta, baltzakkoak, ba-yozanan?

—Parte txarrekoak!

—Ba, neure oriek, ez yozanan ez bateko ta ez bestekorik.

—Nolakoa, ba, beraz?

—Alderdi bat baltz eta bestea zurikoa eta neure arima oriek!

—Arritzeko dok, bada, ori!

—Naiko arritzekoa bai! Oingo pika antzeko arima oriek, neuri amarru oier bat egiteko asmatan ebillen pikarriak ziran.